

en fastsat frist til Den europæiske Patentmyndighed skal indlevere en oversættelse af de krav, på grundlag af hvilke fællesskabspatentet skal meddeles, til et af de officielle sprog i hver af de kontraherende stater, der ikke som officielt sprog har engelsk, fransk eller tysk.

Dette er en begrænsning i forhold til det europæiske patent, der kan kræves oversat i sin fulde ordlyd. Denne begrænsning skyldes bl. a. behovet for at undgå de store omkostninger, der vil være forbundet med oversættelser til flere sprog, og oprindeligt var alle EF-lande indstillet på at acceptere oversættelse alene af kravene, d.v.s. at f. eks. et engelsk affattet EF-patent har gyldighed i Frankrig, selv om kun kravene er oversat til fransk.

Ifølge konventionens art. 88 kan enhver af de kontraherende stater ved ratifikationen erklære, at indehaveren af et fællesskabspatent kun skal kunne gøre de til patentet knyttede rettigheder gældende i fuldt omfang i den pågældende stat, såfremt han til Den europæiske Patentmyndighed indleverer en oversættelse af patentskriftet, bortset fra kravene, til vedkommende stats officielle sprog.

Reservationsmuligheden i art. 88 kom ind i konventionen efter forslag fra Italien på Luxembourg-konferencens sidste stadium.

Så vidt det nu er oplyst, er der ikke andre EF-lande end Italien, der har til hensigt at benytte sig af art. 88. Hvis dette bliver det endelige resultat, er der ikke grund til, at Danmark skal kræve EF-patentskrifterne oversat fuldt ud, jfr. dog § 94, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 30, der i givet fald vil kunne anvendes som grundlag for et krav om oversættelse til dansk.

Det åremål, der vil forløbe, indtil EF-patentkonventionen træder i kraft, og i hvilket de europæiske patenter udstedes og oversættes, kan give et erfaringsgrundlag for den endelige beslutning.

Konventionens art. 89 giver de kontraherende stater adgang til at tage forbehold med hensyn til bestemmelserne om tvangsgicens i art. 47 og 82. Vedkommende bestemmelse i lovforslaget, der vedrører patentlovens § 45, indeholder til gennemførelse af disse artikler en regel, der således ikke kan sættes i kraft, hvis forbehold tages, (§ 45, stk. 2).

Et forbehold vil betyde, at Danmark i formentlig 10 år fra EF-patentkonventionens ikrafttræden kan opretholde den pligt til udnyttelse af såvel danske som EF-patenter, der nu er hjemlet i patentlovens § 45, og som kan resultere i tvangsgicens, hvis udnyttelsespligten ikke opfyldes.

Der er visse erhvervsøkonomiske og konkurren-

cemæssige værdier i denne udøvelsespligt. Det kan derfor blive nødvendigt for Danmark at tage dette forbehold, hvis blot ét andet land inden for EF gør det samme. Den vil endvidere være af værdi, hvis Danmark i en periode vil sikre sig mulighed for, at den teknologi, som EF-patenterne er udtryk for, også bliver anvendt i praksis. Blandt de øvrige EF-lande er der formentlig kun enkelte, der har det samme synspunkt.

Det er i dansk industris interesse, at konventionens bestemmelser om tvangsgicens realiseres, d.v.s. at udøvelsespligten ophæves, men kun såfremt der er gensidighed mellem landene, således at udøvelse i Danmark får virkning som udøvelse i andre stater, og udøvelse i andre stater sidestilles med udøvelse i Danmark.

Efter de gældende regler føres der ikke kontrol med, om en patenteret opfindelse udøves her i landet i rimeligt omfang. Konsekvensen af manglende udøvelse er heller ikke, at patentet bortfalder, men alene at der er adgang for den, der ønsker det, til at ansøge om tvangsgicens. Denne adgang benyttes relativt sjældent i praksis.

Den indskrænkning i patenthaverens eneret, som tvangsgicensmuligheden er udtryk for, har traditionelt haft nationaløkonomisk og beskæftigelsesmæssig begrundelse. Man har herigennem ønsket at hindre, at udlændinge gennem patent blokerede den hjemlige industris udviklingsmuligheder og i stedet afsatte de patentbeskyttede varer på basis af import. Kunne denne fremgangsmåde ikke imodgås, var der i det lange løb fare for en forringelse af det nationale produktionsapparat.

Imidlertid forekommer denne begrundelse ikke holdbar for lande med en omfattende udenrigshandel og med medlemskabet af De europæiske Fællesskaber som baggrund. Heri er et af hovedprincipperne adgangen for varerne til frit at bevæge sig inden for medlemslandene. For at forhindre at patenthavere misbruger patentets geografiske begrænsning som middel til en opdeling af markederne, er der i Fællesskabets Patentkonvention indført det såkaldte »konsumtionsprincip« både for så vidt angår fællesskabspatenter og nationale patenter, jfr. art. 32 og art. 81. Princippet indebærer, at en patenthaver ikke kan gøre et lands patentregler gældende over for produkter, som han selv eller en trediemand med hans samtykke har markedsført i et andet land. Dette princip betyder, at det ikke er praktisk muligt at opretholde udøvelsespligten i patentlovgivningen. Baggrunden herfor er følgende:

For en virksomhed, der har patenter i en række lande på en given opfindelse, vil anvendelse af pa-